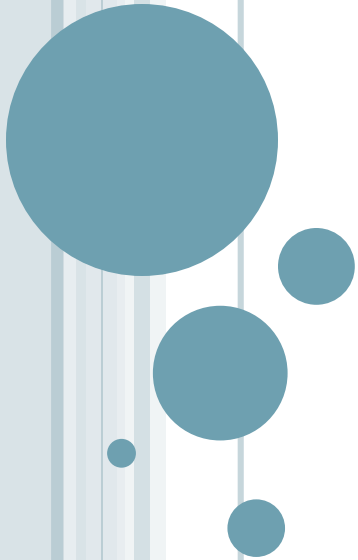

MESLEK HASTALIĞI FARKINDALIK EĞİTİMİ

SAĞLIK

Sağlık kavramı algısı, ülkelerin gelişmişlik seviyelerine göre önemli farklılıklar göstermekle birlikte;

Dünya Sağlık Örgütü tarafından sadece hasta veya sakat olmama hali değil, **“fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan iyi olma hali”** olarak tanımlanmıştır.

MESLEK HASTALIĞI

- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre Meslek hastalığı; *«Sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal zrllk halleri»* dir.

- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre; *“Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalık”* olarak tanımlanmıştır.

İŞLE İLGİLİ HASTALIKLAR

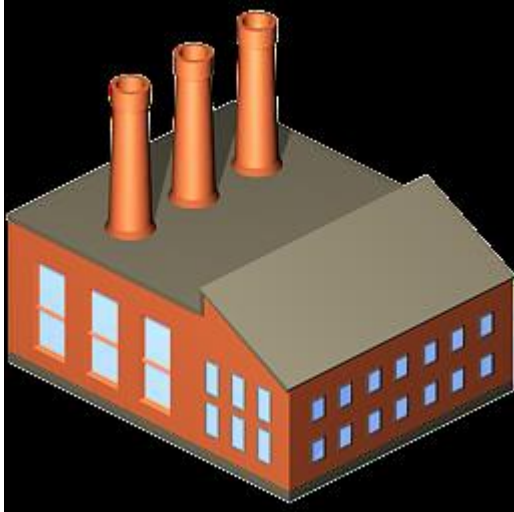
İşe girmeden önce var olan veya çalışırken ortaya çıkan, oluşmasında ve gelişmesinde çalışma ortamı ve çalışma şeklinin önemli faktörler olduğu hastalıklardır.

MESLEK HASTALIĞI / İŞLE İLGİLİ HASTALIK

Meslek Hastalığı

- Hastalığın etkeni işyerindedir.
- Etkene doğrudan maruz kalan kişilerde görülür.

İşle İlgili Hastalıklar

- Etkenin işyerinde olması gerekmez. İşyerindeki etkenler bu hastalıkların ortaya çıkmasını ve gelişmesini hızlandırır.
- Çalışanlar arasında görüldüğü oranda toplum çapında da görülürler.

SİGARA
HİPERKOLESTEROLEMİ
YÜKSEK KAN BASINCI
ŞİŞMANLIK

Hastalık gelişimi
hızlanır,
kolaylaşır

Formaldehid
Karbondisülfür
Arsenik

Koroner Kalp
Hastalığı, Astım
İşle İlgili Hastalık

AKÜ İMALATI

Kurşun Zehirlenmesi
Meslek Hastalığı

MESLEKİ RİSK

- Çalışma hayatında, çalışanın yaptığı işten dolayı maruz kaldığı **mesleki risk faktörlerini** azaltarak, **işle ilgili hastalıkların** ve **meslek hastalıklarının** toplam nüfusun kronik hastalık yükündeki payını azaltmak mümkün olacaktır.

MESLEK HASTALIĞININ SAĞLIK YÜKÜ

- Asbestosis ve kömür işçisi pnömokonyozlarının %100 ü
- Bel ağrılarının %37 si,
- İşitme kayıplarının %16 sı,
- KOAH hastalığının %13 ü,
- Astım hastalığının %11 i,
- Akciğer kanserlerinin %9 u,
- Lösemilerin %2 si mesleki kaynaklıdır.

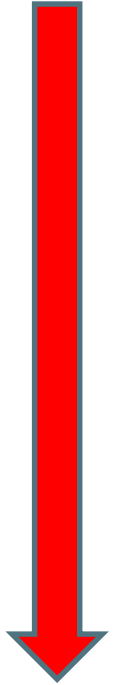

MESLEK HASTALIĞININ SAĞLIK YÜKÜ

- Kansere bağlı ölümlerin %6-10 unun,
- Kardiyovasküler ve serebrovasküler kaynaklı ölümlerin %5-10 unun,
- Kronik solunum sistemi hastalıklarına bağlı ölümlerin %10 unun mesleki kaynaklı olduğu saptanmıştır.
- İstatistikler yaklaşık olarak her **10** ölümden birinin meslek kaynaklı olduğunu göstermektedir.

EN SIK BİLDİRİLEN MESLEK HASTALIKLARI

- 1-Mesleki üst ekstremitte hastalıkları,
- 2-Mesleki uyum bozukluğu,
- 3-Travma sonrası stres bozukluğu (TSSB),
- 4-işten kaynaklanan astım,
- 5-Mesleki kontakt dermatit,
- 6-Mesleki işitme kaybı.

ÜLKEMİZDE MESLEK HASTALIĞI

- Bir yılda her **1.000** işçi için **4 -12** yeni meslek hastalığı beklenirken (Prof. Dr.J. Malcolm Harrington araştırması, (İLO kaynaklarında kullanılan oran))
- Bu oran ülkemizde **100.000'de 31 (1000'de 0,31)** kadardır.
(Sağlık Bakanlığı 2019 verileri)

Mesleki Maruziyet Nasıl Tespit Edilir?

İŞ YERİ HEKİMİ

- İş yerinde belirti gösteren başka hasta var mı?
- İşe giriş ve periyodik muayeneler?
- Ortam ölçümleri ?
- Risk analizi yenilenmeli

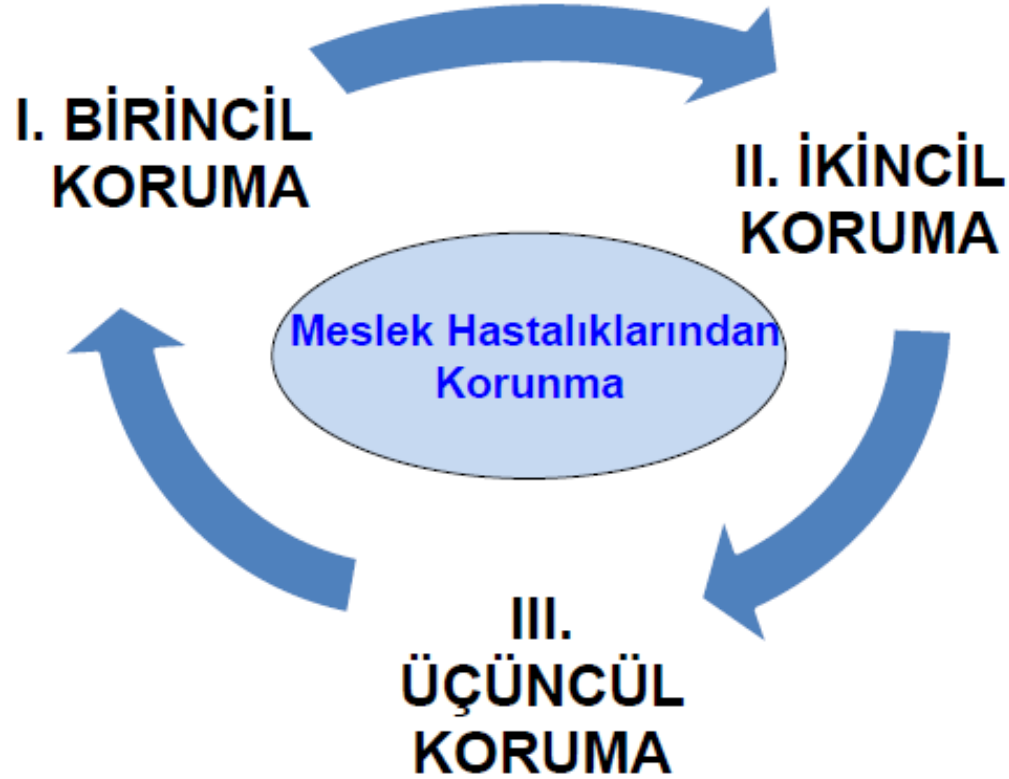

AİLE HEKİMİ

- Meslek ve İş Sorgulama
- Aile Taraması
- Sosyal Rehabilitasyon

MESLEK HASTALIKLARINDAN KORUNMA

Birincil korumanın amacı; hastalık başlamadan önce önlemektir. Teknik ve tıbbi korumayı kapsar.

A-Teknik koruma

- İşin kaynağında alınacak koruyucu önlemler
- Çalışma ortamında alınacak önlemler
- Kişisel koruma önlemleri (**Kişisel Koruyucu Donanım**)

B-Tıbbi Koruma

- İşe giriş ve periyodik muayeneler
- Bağışıklama
- İlk yardım eğitimi
- Sağlığın geliştirilmesi eğitimi

ikincil korumanın amacı;

- Meslek hastalıklarının erken tanınması,
- Hastalığın ilerlemesini durdurmak için mesleki maruziyetin kesilmesi,
- Hastalığın tedavi edilmesi ve ciddi sonuçların azaltılmasıdır.

Aralıklı kontrol muayeneleri (periyodik muayeneler)

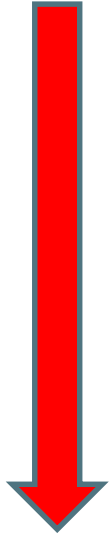
Üçüncül korumanın amacı:

- Önceden oluşan hastalığın ilerlemesinin ve komplikasyonlarının azaltılmasıdır.
- Hastalık sonucu gelişen hayat kalitesinde düşüş ve sakatlıkların, çeşitli sigortacılık ve sağlık hizmetleri yolu ile azaltılmasıdır.

Hayat kalitesinin arttırılması amaçlanır.

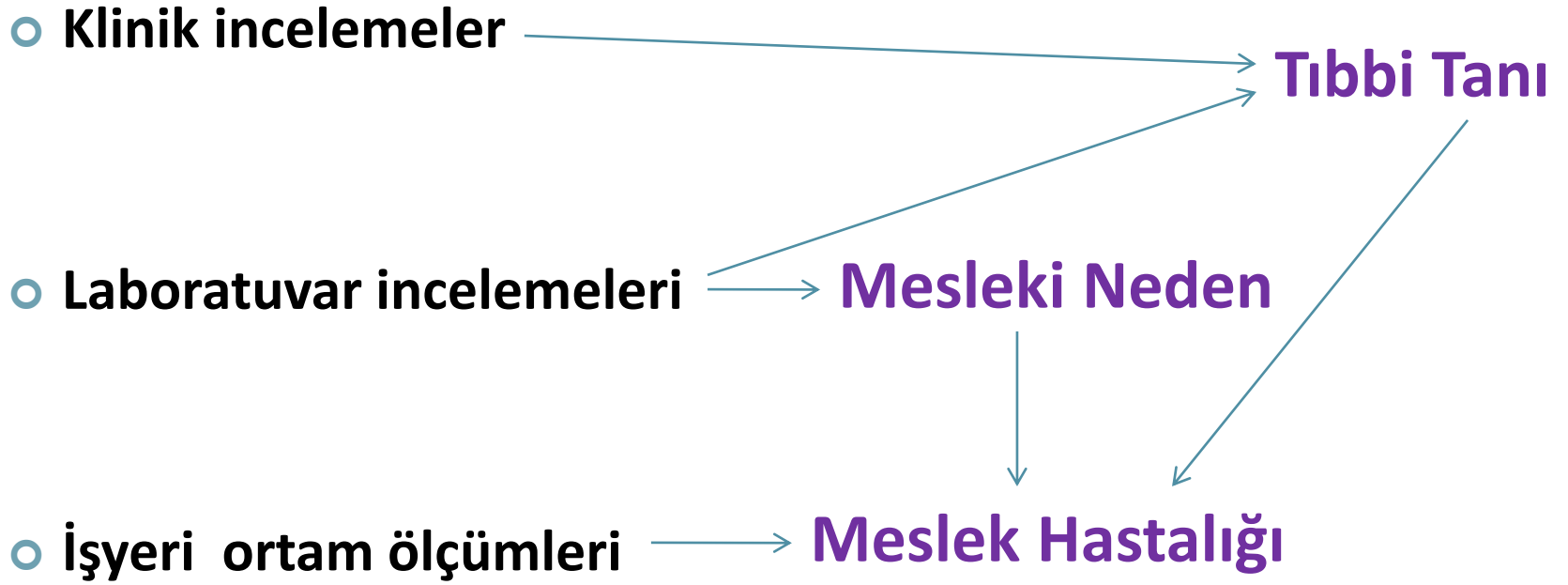
MESLEK HASTALIĞINA HALK SAĞLIĞI YAKLAĞIMI

- Tanı koyma
- Meslekle ilişkisini kurma
- Doğrulama
- Kaynak araştırma
- Tedavi
- Önleme ve koruma faaliyetleri

MESLEK HASTALIĞI TANISI NASIL KONUR?

İŞ YERİ ORTAM ÖLÇÜMLERİ

Gürültü Ölçümü

Toz Ölçümü

Metal ve Gaz Ölçümü

Radyasyon Ölçümü

Termal Konfor Değerlendirmesi

MESLEK HASTALIĞI TANI SÜRECİ

- Meslek hastalığı tanısı **işyeri hekimi** veya sağlık hizmet sunucuları **(aile hekimi)** tarafından konabilir.
- Meslek hastalığı tanısı konulduğu takdirde 6331 sayılı İş sağlığı ve güvenliği kanuna göre iş veren çalışanı **3 iş** günü içerisinde Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş sağlık hizmet sunucularına **(yetkilendirilmiş hastaneler)** sevk etmekle yükümlüdür.

Yetkilendirilmiş hastaneler;

- Sağlık Bakanlığı Meslek Hastalıkları Hastaneleri
- Sağlık Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Hastaneleri
- Devlet Üniversite Hastaneleridir.

(Sağlık kurulu, aynı branştan en az 3 veya farklı branşlardan 5 uzman hekimden oluşur.)

TÜRKİYE'DE MESLEK HASTALIĞI TANI SİSTEMİ

MH Şüphesi

İşyeri hekimi, Aile hekimi, çalışan

MH Tanısı

SB MHH , SB EAH, Kamu Üniversite Hastaneleri

MH Tanısının Edime Hak Kazanması

SGK Sağlık Kurulu (SGK İstatistiklerine yansıyan sayılar)

İtiraz

SGK Yüksek Sağlık Kurulu

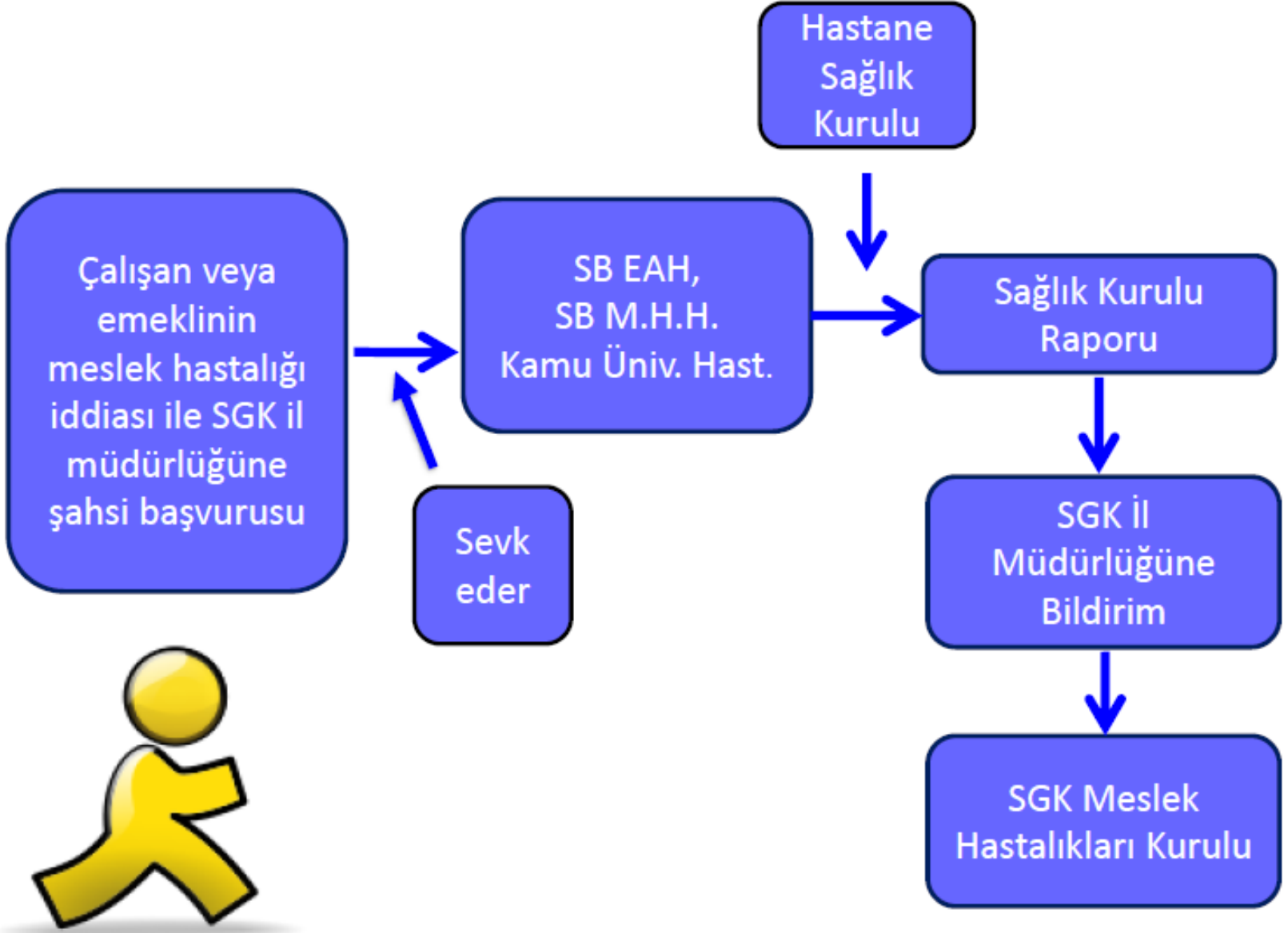
TANI SÜRECİ SONRASI MESLEK HASTALIĞI BİLDİRİMİ

Yetkilendirilmiş sağlık hizmeti sunucuları, meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on **(10)** gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirir.

TANI SÜRECİ ALGORİTMASI

SGK SAĞLIK KURULU'NA BAŞVURU İÇİN GEREKEN

- İlk işe giriş sağlık raporu,
- Sigortalının çalışma süre ve koşullarını belirleyen mesai listesi,
- Daha önce meslek hastalığı tespit edilmiş, kontrol muayenesi yada hastalığında artma sebebi ile müracaat eden sigortalıda; daha önce meslek hastalığı tespitinin yapıldığı Meslek Hastalıkları Hastanesine ait hasta arşiv dosyası ile yeni sağlık kurulu raporu aslı ile dayanağı tıbbi belgeler,
- İlk tespit ise yeni açılmış dosyası ile yeni sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbi belgeler,
- İş yerinde yapılmış olan periyodik muayene raporları,
- Dosya içerisinde mevcut belgelere dair kontrol listesi bulunmalıdır.

Türkiye’de Meslek Hastalıkları Sınıflandırılması ve Listesi “Sosyal Sigortalar Kanunu Sağlık İşlemleri Tüzüğü” Ekinde Yapılmıştır.

A Grubu: Kimyasal maddelerle olan meslek hastalıkları

B Grubu: Meslekî cilt hastalıkları

C Grubu: Pnöмокonyozlar ve diğer meslekî solunum sistemi hastalıkları

D Grubu: Mesleki bulaşıcı hastalıklar

E Grubu: Fizik etkenlerle olan meslek hastalıkları

MESLEK HASTALIĞI SINIFLANDIRMASI

Meslek hastalıklarının etkilediği organlara göre;	Meslek hastalığına sebep olan etkene göre;
<ul style="list-style-type: none">• Solunum sistemi• Sindirim sistemi• Hematopoetik sistemi• Kas iskelet sistemi• Boşaltım sistemi• İşitme organı ve sistemi• oklu organ etkilenimi	<ul style="list-style-type: none">• Kimyasal nedenler• Fiziksel nedenler• Biyolojik nedenler• Tozlar

MESLEK HASTALIĞINDA MARUZİYET SÜRESİ

- Mesleki maruziyetin başlamasıyla hastalık belirtilerinin ortaya çıkması arasında geçen **en kısa süredir.**
- Örneğin Pnömokonyoz tanısı için pnömokonyoz yapacak yoğunluk ve nitelikte toz bulunan işyerinde en az **3 yıl** çalışmış olmak gereklidir.
- Gürültülü iş yerinde en az **2 yıl**, gürültü şiddeti **85 dB den fazla** olan iş yerinde en az **30 gün** çalışmış olmakkoşulu aranır.

MESLEK HASTALIĞINDA YÜKÜMLÜLÜK SÜRESİ

- Çalışanın meslek hastalığına sebep olan işinden fiilen ayrıldığı tarih ile meslek hastalığının meydana çıktığı tarih arasında geçen **en uzun süredir.**
- Örneğin Benzen için yükümlülük süresi **10** yıl, Silikoz için **10** yıl, Bisinoz için **3** yıldır.

ZARARLI ETKENLERİN VÜCUDA GİRİŞ YOLLARI

- Solunum yolu
- Ağız yolu

- Deri yolu
- Plasenta yolu

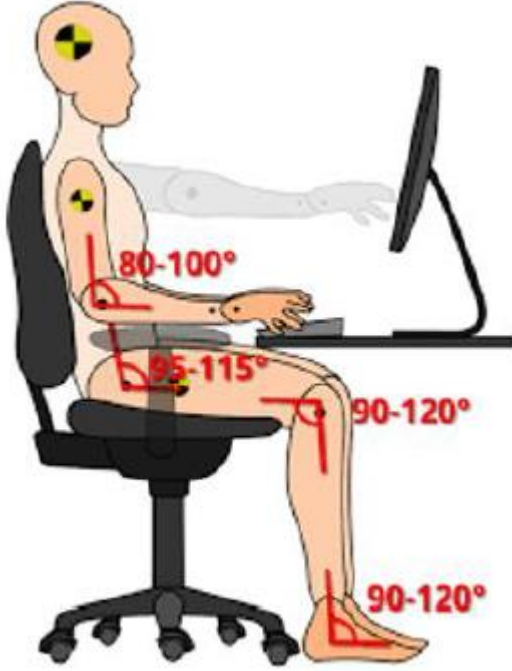

SIK GÖRÜLEN MESLEK HASTALIKLARI

- Mesleki Kan Hastalıkları
- Mesleki Kanserler
- Mesleki Dolaşım Sistemi Hastalıkları
- Mesleki Sindirim Sistemi Hastalıkları
- Mesleki Psikolojik Hastalıklar
- Mesleki Sinir Sistemi Hastalıkları
- Üriner Sistem Hastalıkları
- Üreme Sistemi Hastalıkları
- Mesleki Solunum Sistemi Hastalıkları
- Mesleki İşitme Kayıpları
- Mesleki Cilt Hastalıkları
- Mesleki Kas-İskelet Sistemi Hastalıkları

ALINACAK GENEL ÖNLEMLER

- Basit ergonomi kurallarına uyma,
- Yeterli dinlenmeyi sağlama,
- Daha iyi çalışma koşullarının sağlanması (ağır yük kaldırmama, titreşimi önleme, tekrarlayan işlemlerden kaçınma, omuz hizasından yüksekte çalışmama gibi),
- Fiziksel egzersiz eğitimleri.

Tıbbi Önlemler

- İşe Giriş Muayeneleri
- Periyodik Muayeneler
- İşe Dönüş Muayeneleri
- Eğitim(İlkyardım vb.)

Yönetsel Önlemler

- Vardiya Planlaması
- Rotasyon Planlaması vb.

Teknik Önlemler

- Risklerin Kaynakta Kontrolü
- Kaynak-Çalışan Arasında
- Çalışanın Alacağı Önlemler (Kişisel Koruyucu Donanım KKD)

MESLEK HASTALIĞI SONUCU SİGORTALIYA SAĞLANAN HAKLAR

Kısa Vadeli Sigorta Kolları Kapsamında

- Sigortalıya geçici iş göremezlik süresince **günlük geçici iş göremezlik ödeneği** verilir,
- **Sürekli iş göremezlik geliri bağlanır,**
- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının hak sahiplerine gelir bağlanır,
- Gelir bağlanmış olan kız çocuklarına evlenme ödeneği,
- Hastalık veya analık hallerine bağlı olarak ortaya çıkan iş göremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği,
- Analık sigortası kapsamında emzirme ödeneği,
- Cenaze Ödeneği verilir,
- Askerlik ve doğum borçlanması hakları verilir.

MESLEK HASTALIĞI SONUCU SİGORTALIYA SAĞLANAN HAKLAR

Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında:

- Malullük sigortası kapsamında **malullük aylığı**,
- Yaşlılık sigortası kapsamında **yaşlılık aylığı ve toptan ödeme**,
- Ölüm sigortası kapsamında **ölüm aylığı**,
- Ölüm toptan ödemesi ve aylık almakta olan kız çocuklarına **evlenme ödeneği ile cenaze ödeneği** verilir.

EĞİTİMİ TAMAMLA

**BUTONUNA TIKLAMAYI
UNUTMAYIN!**

TEŐEKKÜR EDERİM

